

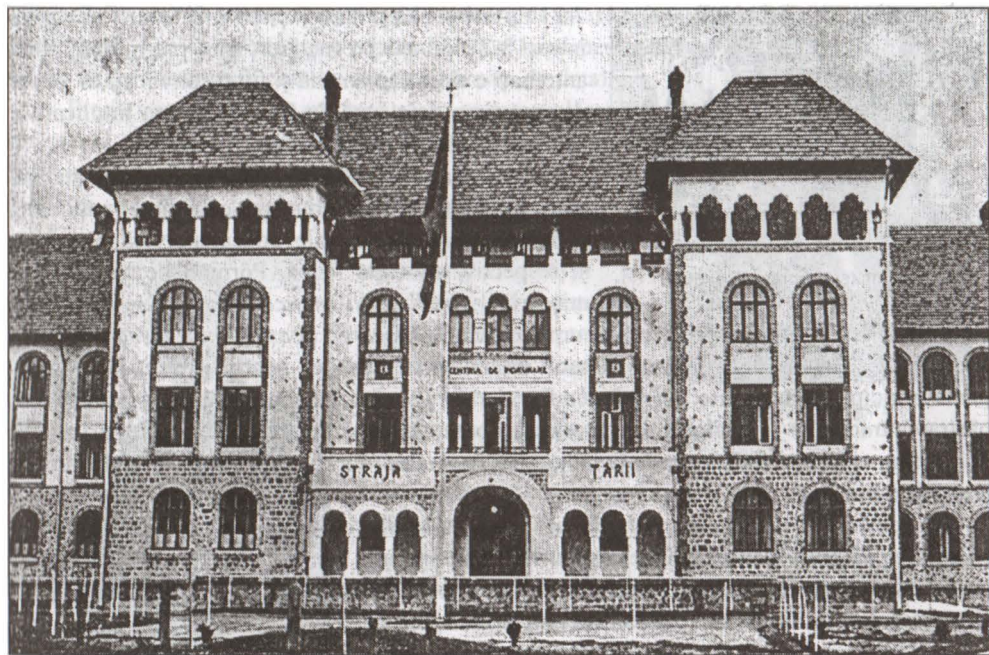
STRAJA ȚĂRII

Ionel Zănescu

În ascensiunea sa, către obținerea puterii absolute în România, Carol al II-lea, a luat măsuri pentru înființarea unor instituții și organizații subordonate direct monarhiei. În acest sens, nici tineretul român nu a fost omis din planurile regelui, având loc o adevărată înregimentare forțată a tinerilor cu vârste între 7-21 de ani.

În România au existat numeroase organizații de tineret, precum *Micii Dorobanți* și *Cercetașii României*, cei din urmă aducându-și un aport deosebit în timpul primului război mondial. Organizați în *centurii* și *cohorte*, ei formau Marea Legiune a Cercetașilor, având în frunte pe comandantul lor, profesor Ghe. D. Mugur. Această organizație, care cuprindea tineri între 11-18 ani, va prefigura *Straja Țării*, aceasta din urmă fiind formată din băieți și fete cu vârste între 7 și 21 de ani.

Organizarea și statutul legal al *Străzii Țării* au fost prevăzute printr-o lege specială datând din 1934, lege modificată în 1936 și 1939.

Sediul „Straja Țării” din Predeal

În 1935, câteva organizații și asociații de tineret, care existau la acea dată, au fost absorbite de noua mișcare, organizată pe baze noi. Dacă la începutul anului 1935, ea număra 85.580 de băieți și fete, în 1939, totalul tinerilor cuprinși se ridica la cifra de 3.053.641.

Această mișcare de tineret din România, nu poate fi identificată cu nici o altă organizație din alte țări, deoarece își avea trăsăturile ei specifice. Deși se aseamănă cu unele dintre ele, diferă de acestea în mod esențial. Ea este o mișcare națională, spirituală și sportivă, fără tenta militară pe care o avea organizația *Cecetașii României*.

Mișcarea este controlată de către stat și este obligatorie, fiecare tânăr fiind încurajat să-și dezvolte energiile și talentul în conformitate cu propriile preferințe și cu propriul temperament.

Solemnitatea arborării drapelului

Noua organizație, sub deviza „*Minunată tinerețe – speranța de azi, împlinirea de mâine*”, își avea o disciplină și o ierarhie proprie, relațiile dintre membrii caracterizându-se prin camaraderie. Ideologia și doctrina erau centralizate, în schimb instruirea și munca practică rămânea la latitudinea comandanților, ierarhizați și ei la rândul lor.

Trecând în revistă scopurile și mijloacele, putem arăta că unitățile de străjerie cuprindeau fete între 7-21 de ani și băieți între 7 și 18 ani. Tinerii cu vârste între 18-21 de ani prestau serviciul pre-militar, fiind antrenați o zi pe săptămână și fiind convocați în tabere de vară timp de o lună, în fiecare an, sau implicați în activități de servicii publice sau sociale.

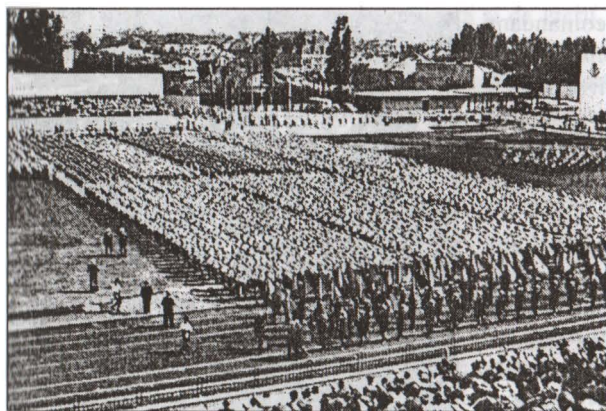
La baza educației tinerei generații stăteau patru principii de bază: educarea conștiinței naționale, educarea conștiinței morale, educația civică și socială, și respectiv, educația fizică. Pornind de la motto-ul mișcării, „*Credință și muncă pentru rege și țară*”,

Carol al II-lea afirma despre aceasta, următoarele: „*Mișcarea noastră nu e o școală – este o credință și un imbold.*” Chiar statutul organizației prevedea pentru „*santinelele țării*” unele principii călăuzitoare: integritatea frontierelor, bunăstarea materială, progresul social, păstrarea tradițiilor și folclorului – cu realizări practice reprezentate prin meșteșuguri și artă populară – respectul față de credința religioasă, norme de moralitate și a unei vieți de familie armonioase.

Sporturile, vacanțele, viața în aer liber, taberele de vară, excursiile, întrunirile, exercițiile în grup, dansurile, meșteșugurile populare sunt prezente în programul fiecărei unități de străjerie. Desigur, multe puncte de interes au fost inspirate din mișcări similare, mai ales din organizațiile de cercetași și din asociațiile sportive.

Carol al II-lea, fondator al organizației și conducătorul suprem al *Străjii Țării*, prin demersurile sale, au susținut menținerea unei legături puternice cu cercetașii, cât și cu organizațiile de tineret și sportive.

Paradă a străjerilor cu ocazia zilei de 8 iunie

A fi *străjer* înseamnă deopotrivă un ideal moral și un mod de viață. Pregătirea bazată pe aceste principii este menită să integreze individul în viața comunității, prin auto-disciplină voluntară, entuziasm, activism, camaraderie și ajutor mutual.

Pregătirea se concretizează în cursuri săptămânale și muncă în aer liber sau recreere, în adunări de mase și demonstrații. Există un program pentru băieți și unul pentru fete, cu multe trăsături în comun, dar cu diferențe de detaliu.

Pregătirea străjerilor era inclusă în programul școlar săptămânal, fiindu-i consacrată o zi pe săptămână care, de regulă, este ziua de marți. Cursurile se țineau în sediul școlii, iar elevii, pe lângă istorie, geografie, igienă și pregătire

militară, aveau un program educațional împărțit pe 16 discipline teoretice și 113 cursuri practice. Dintre cursurile teoretice, am aminti: scopul și organizarea mișcării de tineret, psihologia tinerilor, serviciul social și național, funcționarea unităților, sarcinile șefilor, satul românesc și nevoile sale, etc.

Latura practică era mult mai amplă: educație fizică, orientare, tabere, prim ajutor, excursii topografice, muzică, dansuri, trageri, semnalizare, agronomie și agricultură, pregătire în caz de atac aerian.

Potențialul total al *Străzii Tării* în iunie 1939, în privința comandanților era următorul: 17.442 de comandanți

Înainte de a fi fuzionat în cadrul *Străzii Tării*, existau în România următoarele organizații de tineret: cercetașii, femeile-ghid, diverse federații sportive, organizații țărănești, *Șoimii* în Transilvania, și *Arcașii* în Bucovina.

Comandantul *Străzii* era numit printr-o lege specială ce reglementează această instituție. El are, în cadrul *Străzii Tării*, atribute echivalente cu cele de ministru de stat, dar fără a participa la ședințele cabinetului.

Sportivi străjeri

Teofil Sidorovici – comandantul „Străzii Tării”

străjeri bărbați și femei, 226 comandanți „arcași”, 207 comandanți „șoimi”, 821 comandanți sportivi, iar pentru tinerii și tinerele creștine 287 de comandanți. Unitățile de străjeri erau în număr de 11.181, iar efectivul total de străjeri, șoimi, arcași, sportivi și tineret creștin se ridica la 3.053.641 de persoane.

Comandantul suprem al Străjii era Carol al II-lea, iar cel secund era T.Sidorovici, asistat de mai mulți adjuncți. Exista și un Consiliu Suprem al cărui președinte era regele și ai cărui membrii includeau pe: primul-ministru, capul bisericii, secretarii de stat ai ministerelor Educației, Apărării Naționale, Interne, Finanțe, Sănătate, Muncii, Asigurări Sociale, Agricultură, Lucrări Publice, Comunicații și diverși oficiali numiți de rege. Consiliul Suprem delegă un comitet compus din trei membri care activează ca organ consultativ, pe lângă comandantul Sidorovici. Statul major era format dintr-un șef, patru directori (ai educației, organizării, propagandei, și administrației), secțiuni și secții.

Unitățile erau organizate pe tot teritoriul României, fiecare a zecea regiune administrativă își avea șeful ei, care superviza un număr de districte, fiecare cu șeful lui – unul pentru băieți, altul pentru fete. Descentralizarea duce la formarea de unități minimale de câte 6, numite *cuiburi* care sunt nucleul de lucru. *Cuibul* este condus de străjerii însăși, care își aleg singuri șeful. În timpul vacanțelor de vară, șefii sunt pregătiți prin cursuri speciale, într-unul dintre cele trei centre suportate material și organizatoric de *Strajă*. În țară erau trei centre bine echipate, așezate în zona muntoasă. Cele de la Breaza și Sf. Gheorghe erau destinate băieților, pe când cel de la Predeal era alocat numai pentru tinerele fete.

Cele două centre pentru băieți puteau adăposti, lunar, de la 150 persoane (pe timp de iarnă) până la 500 de persoane (vara), iar cel pentru fete – de la 140 la 560. După un stagiu de pregătire de 24 de zile și după ce treceau examenele necesare, șefii sunt gata să-și conducă unitățile. Lucrul este ușurat prin alegerea unor șefi, alături de profesori, selecționați din diverse categorii de funcționari publici, ofițeri, magistrați sau persoane private.

Cursurile de pregătire la cele trei centre, sunt suplimentate de un buletin oficial lunar; pagini săptămânale consacrate mișcării, în presă; o oră specială la radio, în fiecare săptămână, programe noi de cântece și scurte programe artistice prezentate de diferite unități din țară, cu prilejul unor manifestări culturale, întruniri populare sau chiar la sediile centrelor administrative.

Oficialilor de stat li se acordă timp special, ca să poată fi prezenți la aceste cursuri sau manifestări.

Regele Carol al II-lea și Mihai
în uniforme de străjeri

Un interesant instrument de evidență și de lucru, era carnetul de străjer, care în cele 150 de pagini, cuprindea pe lângă activitățile desfășurate zilnic, numeroase sfaturi practice privind primul ajutor, folosirea medicamentelor din farmacia străjerului, literatură utilă în formarea tânărului, sfaturi practice, etc.

Serviciul de *străjer* era obligatoriu pentru toți tinerii din România, *Straja Țării* având dreptul să controleze toate organizațiile din teritoriu.

Autoritățile de stat se supuneau măsurilor decise de Consiliul Suprem al *Srăjii Țării*, iar angajatorii erau obligați să-și trimită angajații tineri, sub 18 ani, la întrunirile și sesiunile organizate de *Straja*.

Stabilirea bugetului avea în vedere subvențiile departamentelor de stat, cele ale consiliilor orășenești și satești, dar și unele venituri extra bugetare provenite din activitățile proprii. În același timp, *Straja* era scutită de orice taxă față de stat și instituțiile sale.

Consiliul Suprem al *Strajei*, dar și alte unități teritoriale, aveau dreptul să propună regelui acordarea unor distincții speciale pentru merite și virtute în activitățile „străjerești”.

După abdicarea lui Carol al II-lea și izbucnirea celui de-al doilea război mondial, rolul *Srăjii Țării* s-a redus simțitor, în noile condiții date.

Venirea comuniștilor la putere, a determinat desființarea tuturor organizațiilor de tineret, locul lor fiind luat de organizații de sorginte comunistă. *Straja Țării* și *Cercetașii României* vor prefigura apariția *Organizației de Pionieri* și respectiv, *Șoimii Patriei*.

SUMMARY

Throughout his ascension towards the absolute power in Romania, King Carol 2 took all due measures to found several institutions and organizations directly subordinated to the monarchy. The Romanian youngsters were not omitted from his views, so, according to the kings projects, the youngsters between 7 and 21 yeras were obliged to join a special youth organization called *Straja Tarii*, which cannot be identified with any other organization, as it had its special and typical defining features. It was a national, spiritual and sports activity, devoid of the military involment of the *Cercetasii Romaniei* organization. The organizatoin was controlled by the state and was obligatory. The authorities had in view four elements, concerning the education of the youth: cultivating the national consciousness, the moral consciousness, civic and social, sports, aiming at building lifetime ideals and a way of living based by self discipline, strong will, enthusiam, activism, comradeship, disposition for mutual help.

After king Carol abdicated, and with the beginnning of World War II, the role of the organization decreased. The communists annuled all prevoius youth organizatons, replacing them by communist ones. *Straja Tarii* and *Cercetasii Romaniei* were to be foreshadowed by the *Pioneers* and *Soimii Patriei* organizations.

